

Nr 65.

Af herr **Wiklund**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statsbidrag till vinterväghållet på landet m. m.*

Emot gällande väglag kan med skäl en del anmärkningar framställas. Därom vittna ock de många motioner, som under senare åren framkommit angående ändringar i nämnda lag, och vid förlidet års riksdag ansågs af en motionär tiden redan vara inne, då väglagen borde rent af undergå en fullständig revision. Men fastän det gifvetvis är en hufvuduppgift för en lagstiftande församling att söka undanröja bestående missförhållanden, hafva dock de försök till reformer inom väglagens område, hvilka hittills gjorts, icke följts af framgång. Mot framställda förslag till förbättringar har man invändt, dels att väglagen vore jämförelsevis ny och dessutom nyligen blifvit reviderad och dels att de äskade förändringarne skulle medföra alltför stora svårigheter. Dock borde efter mitt förmenande hvarken den ena eller den andra omständigheten utgöra hinder för sådana ändringar i sagda lag, hvilka kunna anses nödiga och rättvisa.

Vid såväl 1909 som 1910 års riksdagar tillät jag mig att uti då afgifna motioner framhålla den orättvisa, som uppstår genom det förhållandet att statsbidrag utgår allenast till sommarunderhållet af de allmänna vägarne, men däremot ej till vinterväghållet, och erinrade därvid bland annat, att hvilka åsikter man än må hysa i fråga om statens bidrag till eller rent af dess öfvertagande af vägunderhållet i dess helhet, lärer väl likväl böra erkännas, att om staten lämnar bidrag till vägunderhållet sommartid, så fordrar konsekvensen, att liknande bidrag utgår äfven för väghållningen under vintertiden. Har det ansetts vara ett statsändamål, att vägarne hållas i fullgodt skick under den tid marken är

Bihang till Riksd. Prot. 1911. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 28 Häft. (Nr 65—67.)

bar, måste det i minst lika hög grad vara ett statsändamål, att vägarna hållas trafikabla under den del af året, då marken är besvärad af snö och is; och följaktligen kunde med samma fog ifrågasättas, att statsbidrag bör utgå äfven till vinterväghållningen. Jag erinrade därjämte hurusom den kommitté, på hvars förslag den nuvarande väglagen i hufvudsak är grundad, också för sin del framhållit, att vinterväghållet till sin natur är fullständigt likställigt med sommarvägunderhållet och att ingen anledning förefunnes att låta en grund gälla för det ena och en annan för det andra. Då kommittén emellertid icke föreslog något statsbidrag för sommarvägunderhållet, saknade den gifvetvis all anledning att föreslå något sådant för vinterväghållet. Af kommitténs betänkande framgår likväl med all tydlighet, att därest kommittén funnit sig böra föreslå statsbidrag för underhåll af de allmänna vägarna, så hade säkerligen därvid vinterväghållet likställts med sommarunderhållet.

Frågan om statsbidrag för vinterväghållet å de allmänna vägarne är ej ny. Den har med längre eller kortare mellanrum förelagts Riksdagen till pröfning alltsedan år 1891 af representanter från olika delar af landet, och i den motion, som vid förlidet års riksdag afgafs af en representant från Skåne angående revision af väglagen, ansågs »statens bidrag gifvetvis böra utgå för såväl underhåll af väg, då marken är bar, som för vintervägunderhållet». Det är sålunda ej en fråga, som allenast upptager ett norrländskt intresse, hvilket man måhända vid första påseende vore böjd att tro, utan den har betydelse öfverallt, där vinterväghåll måste förekomma. En granskning af den statistik angående kostnaden för vinterväghållet, som med ledning af inkomna uppgifter från vägstyrelserna utarbetats af kammarkollegium och som numera finnes tillgänglig, visar tydligt, att kostnaderna i förevarande afseende uppgå till ungefär lika höga belopp i vissa delar af södra och mellersta Sverige som i de nordliga länen.

De gjorda framställningarna i fråga om bidrag för vinterväghållet hafva emellertid alltjämt afslagits. Såsom ett vägande skäl därför anförde jordbruksutskottet vid föregående års riksdag, att »stora svårigheter» skulle uppstå vid uppskattning af vinterväghållet. Några svårigheter därutinnan synes mig emellertid näppeligen förefinnas. Det bör till och med vara lättare att uppskatta vinterväghållet, än det för närvarande är och allt hittills varit att beräkna sommarvägunderhållet. En god ledning gifves äfven uti den ersättning, som för föregående 5 eller 10 års period bestämts att utgå till respektive ploglag för vinterväghållet. En

uppskattningsnämnd, tillsatt på sätt väglagen föreskrifver för uppskattning af sommarvägunderhållet, synes mig också utgöra tillräcklig garanti för att några oskäligen belopp ej komma att bestämmas. Säkerligen lärer jordbruksutskottet i betydlig mån hafva öfverskattat de af dem anförda svårigheterna, och dessa äro, om några sådana till äfventyrs skulle uppstå, visst icke öofvervinneliga.

Då några fullgiltiga skäl efter mitt förmenande hittills icke framkommit mot att i fråga om statsbidrag för underhåll af de allmänna vägarna likställa underhållet sommar- och vintertid, anser jag mig böra hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t efter verkställd utredning för Riksdagen framlägga förslag dels därom, att statsbidrag till vinterväghållet å de allmänna vägarna må utgå efter samma grund som statsbidraget till sommarvägunderhållet, dels ock till de ändringar i gällande väglag, hvilka till följd af statsbidragets utgående må anses erforderliga.

Stockholm den 23 januari 1911.

Ad. Wiklund.

I motionen instämma:

<i>J. Rehn.</i>	<i>F. A. Bäckström.</i>	<i>Z. Åslund.</i>
<i>Linus Lundström.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>	<i>Olof Jonsson.</i>
<i>Jonas Jonsson.</i>	<i>F. O. Mörtzell.</i>	<i>P. E. Hedström.</i>
<i>L. J. Carlsson.</i>	<i>J. Lindgren.</i>	<i>Sixten Mogren.</i>
<i>Albin Ahlstrand.</i>	<i>P. Zimdahl.</i>	<i>Sam. Söderberg.</i>
<i>Ollas A. Ericsson.</i>	<i>Smeds Lars Olsson.</i>	<i>B. P. Ersson.</i>
<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	<i>A. J. Hagström.</i>	<i>Joh. Norlén.</i>
<i>C. G. Thor.</i>	<i>J. Bromée.</i>	<i>Ing. Bergman.</i>
<i>Johan Olofsson.</i>	<i>O. Olsson i See.</i>	<i>Johan Ericsson.</i>
<i>E. F. Hellberg.</i>	<i>P. Bengtson.</i>	<i>C. Riström.</i>